

استانداردهای حسابرسی داخلی (IPPF)

برای پی بردن به اینکه واحد حسابرسی داخلی در یک سازمان، تا چه حد توانسته است فعالیت‌های خود را منطبق با این استانداردها انجام دهد؛ ابزارهایی وجود دارد که از طریق آنها می‌توان شکاف میان وضعیت موجود و وضعیت ایده آل را مورد ارزیابی قرار داد. انجمن حسابرسان داخلی IIA در رهنمود خود با عنوان «پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی حرفه‌ای حسابرسی داخلی IPPF» سوالاتی مطرح نموده که با پاسخ به آنها می‌توان میزان انحراف از وضعیت ایده آل را مورد تحلیل قرار داده و به سمت رعایت آن استانداردها حرکت کرد. این سوالات که براساس شماره استانداردهای آن انجمن طبقه‌بندی شده‌اند، می‌توانند کمک شایان توجهی به واحدهای حسابرسی داخلی نمایند تا خود را با استانداردهای بین‌المللی منطبق نمایند.

۱۰۰۰ - اهداف، اختیارات و مسوولیت‌ها

اهداف، اختیارات و مسوولیت‌های واحد حسابرسی داخلی باید به صورت رسمی در منشور واحد حسابرسی داخلی، تعریف شوند.

• آیا اهداف، اختیارات و مسوولیت‌های واحد حسابرسی داخلی به صورت رسمی در منشور واحد حسابرسی داخلی، تعریف شده‌اند؟

• آیا منشور اخیراً مورد بازبینی قرار گرفته و به مدیریت ارشد و کمیته حسابرسی برای تایید ارائه شده است؟

• آیا ماهیت الزامی تعریف حسابرسی داخلی، قواعد اخلاقی و استانداردها در منشور بیان شده است؟

• آیا تعریف حسابرسی داخلی، قواعد اخلاقی و استانداردها با مدیریت ارشد و کمیته حسابرسی به بحث گذاشته شده‌اند؟

• آیا نوع تمام خدمات مشاوره‌ای که توسط حسابرسی داخلی ارائه می‌شوند در منشور تعریف شده‌اند؟
• آیا ماهیت روابط گزارشگری وظیفه‌ای حسابرسی داخلی با کمیته حسابرسی در منشور بیان شده است مانند اینکه کمیته حسابرسی:

- منشور حسابرسی داخلی را تایید کند.

- برنامه حسابرسی داخلی مبتنی بر ریسک را تایید کند.

- دریافت اطلاعات رسانی‌های رئیس حسابرسی داخلی از عملکرد واحد حسابرسی داخلی در ارتباط با برنامه‌ها و سایر موضوعات انجام می‌شوند؟

- تایید تصمیمات مربوط به انتصاب و برکناری رئیس حسابرسی داخلی

- انجام پرسش‌های مناسب از مدیریت و رئیس حسابرسی داخلی برای معلوم نمودن اینکه آیا محدودیت‌هایی غیرمناسب در قلمرو و منابع وجود دارند یا خیر؟

••۱۱ - استقلال و عدم جانبداری

واحد حسابرسی داخلی باید مستقل باشد و حسابرسان داخلی باید در انجام کار خود بدون جانبداری عمل نمایند.

• آیا حسابرسی داخلی به یک مقام مناسب گزارش می‌دهد؟

• آیا رئیس حسابرسی داخلی به صورت مستقیم به کمیته حسابرسی داخلی اطلاع‌رسانی و تعامل دارد؟

• آیا خط‌مشی‌ها و دستورالعمل‌های شرکتی عدم جانبداری فردی را تقویت می‌کنند؟

• آیا استقلال حسابرسی داخلی به صورت سالانه نزد کمیته حسابرسی تایید می‌شود؟

••۱۲ - توانایی، مهارت و مراقبت‌های حرفه‌ای:

اهداف، اختیارات و مسوولیت واحد حسابرسی داخلی باید صریحا تعریف شوند. کار حسابرسی داخلی باید با توانایی، مهارت و مراقبت حرفه‌ای انجام شود.

• آیا کارکنان حسابرسی داخلی توانمند و ماهر هستند؟

• آیا تجربه ریسک‌تقلب وظیفه حسابرسی داخلی کافی است؟

• آیا تجربه IT وظیفه حسابرسی داخلی کافی است؟

- آیا حسابرسی داخلی، هنگام نیاز به دنبال تجربیات بیرونی می‌باشد؟
- آیا خط مشی‌های حسابرسی داخلی، به مراقبت‌های حرفه‌ای کمک می‌کنند؟
- آیا حسابرسان داخلی، در هنگام نیاز از ابزارهای IT استفاده می‌کنند؟
- آیا اعضای کارکنان حسابرسی داخلی تا حد کافی آموزش، و آموزش حین کار دیده‌اند؟

♦♦♦ ۱۳ - اطمینان بخشی کیفی و برنامه‌های بهبوددهنده

- رئیس حسابرسی داخلی باید یک پروژه اطمینان بخش کیفی و بهبود دهنده را داشته باشد و آن را به اجرا درآورد؛ به نحوی که تمام جنبه‌های فعالیت حسابرسی داخلی را پوشش دهد.
- آیا فرآیندهای مستمر پایش کیفی حسابرسی داخلی وجود دارند؟
- آیا حسابرسی داخلی، بررسی‌های دوره‌ای کیفی خود را انجام می‌دهد؟
- آیا ارزیابی‌های کیفی بیرونی حداقل هر پنج سال یکبار انجام می‌شوند؟
- آیا نتایج داخلی و بیرونی ارزیابی‌های کیفی به مدیریت ارشد و کمیته حسابرسی، اطلاع‌رسانی می‌شوند؟

♦♦♦ ۲ - اداره کردن واحد حسابرسی داخلی

- رئیس حسابرسی داخلی باید به صورت موثر واحد حسابرسی داخلی را اداره نماید تا اطمینان یابد که آن واحد به سازمان ارزش می‌افزاید.
- آیا خط مشی‌ها و روشها برای حسابرسی داخلی تهیه شده‌اند؟
- آیا حسابرسی داخلی یک ارزیابی ریسک سالانه جامع انجام می‌دهد؟
- آیا برنامه سالانه حسابرسی داخلی بر مبنای ارزیابی سالانه ریسک انجام می‌شود؟
- آیا برنامه سالانه حسابرسی داخلی توسط کمیته حسابرسی تایید شده است؟
- آیا رئیس حسابرسی داخلی در طی برنامه‌ریزی، انتظارات مدیریت ارشد، کمیته حسابرسی و سایر ذی‌نفعان از جمله شکل و میزان اطمینان بخشی مطلوب را مدنظر قرار می‌دهد؟
- آیا رئیس حسابرسی داخلی درباره الزامات و محدودیت‌های منابع، مدیریت ارشد، و هیات مدیره را مطلع می‌سازد؟

۲۱۰۰ - ماهیت کار

واحد حسابرسی داخلی باید فرآیندهای راهبردی، مدیریت ریسک و کنترل را با استفاده از یک روش علمی و به دقت ساماندهی شده و منظم ارزیابی و به بهبود آنها کمک کند.

• درون سازمان شما، آیا حسابرسی داخلی:

-حاکمیت شرکتی را ارزیابی می کند؟

-اخلاق و ارزش‌های مناسب را ارتقا می بخشد؟

-از مدیریت عملکرد سازمانی و پاسخگویی موثر اطمینان حاصل می کند؟

-درباره مشکلات ریسک و کنترل اطلاع‌رسانی می کند؟

-تبادل اطلاعات میان هیات مدیره حسابرسان داخلی و بیرونی و مدیریت را تسهیل می کند؟

• آیا حسابرس داخلی اثر بخشی مدیریت ریسک در سازمان را ارزیابی می کند؟

• آیا حسابرس داخلی به بهبود فرآیندهای مدیریت ریسک کمک می کند؟

• آیا حسابرسی داخلی ریسک تقلب، و اینکه سازمان چگونه ریسک تقلب را مدیریت می کند، ارزیابی می کند؟

• آیا حسابرسی داخلی کنترل اثربخش را در موارد ذیل تقویت می کند:

-قابل اتکا بودن و درستی اطلاعات مالی و عملیاتی

-اثربخشی و کارایی عملیات

-محافظت از دارایی‌ها

-رعایت قوانین، مقررات، و قراردادهای

۲۲۰۰ - برنامه‌ریزی کار حسابرسی داخلی

حسابرسان داخلی باید برای هر کار حسابرسی داخلی برنامه‌ای که شامل اهداف، قلمرو، زمان‌بندی و تخصیص منابع کار حسابرسی داخلی است را تهیه و مستند کنند.

• آیا برای هر کار حسابرس داخلی یک برنامه کاری وجود دارد؟

• آیا هنگام برنامه ریزی هر کار حسابرسی داخلی یک ارزیابی ریسک اولیه انجام می شود؟

• آیا اهداف کار حسابرسی داخلی، دارای فرآیندهای منطقی از ارزیابی ریسک می باشند؟

• آیا قلمرو کار حسابرسی داخلی کاملاً اهداف کار حسابرسی داخلی را پوشش می دهد؟

• آیا کار حسابرسی داخلی دارای منابع مناسب و کافی می‌باشد؟

• ۲۳۰۰ - انجام کار حسابرسی داخلی:

حسابرسان داخلی باید اطلاعات کافی را شناسایی، تحلیل، ارزیابی و مستند کنند تا به اهداف کار حسابرسی داخلی دست پیدا نمایند.

• آیا کاربرگ‌های حسابرسی داخلی به صورت مناسبی اطلاعات را مستند می‌کنند؟

• آیا کار حسابرسی داخلی به صورتی مناسب سرپرستی می‌شود؟

• آیا حسابرسان، اطلاعات کافی را شناسایی، تحلیل، ارزیابی، و ثبت می‌کنند تا به اهداف کار حسابرسی داخلی دست پیدا نمایند؟

• آیا تیم کار حسابرسی داخلی، مقدار کافی از اطلاعات قابل اتکا، مربوط، و مفید را شناسایی کرده است تا به اهداف کار حسابرسی داخلی دست پیدا نماید؟

• ۲۴۰۰ - اطلاع‌رسانی نتایج

حسابرسان داخلی باید نتایج کار حسابرسی داخلی را اطلاع‌رسانی نمایند.

• آیا نتایج کار حسابرسی داخلی، به صورتی مناسب به مدیریت اطلاع‌رسانی می‌شود؟

• آیا اطلاع‌رسانی‌ها، نشان دهنده کار حسابرسی داخلی صحیح، بی طرفانه، شفاف، دقیق، سازنده، و کامل و به موقع هستند؟

• چنانچه در مورد کار حسابرسی داخلی اظهار نظر، نتیجه‌گیری یا رتبه بندی انجام می‌شود، آیا اطلاع‌رسانی‌ها به واسطه اطلاعاتی کافی، قابل اتکا، مربوط و مفید، پشتیبانی می‌شوند؟

• آیا اطلاع‌رسانی‌های کار حسابرسی داخلی به صورت مناسبی به واسطه کاربرگ‌ها پشتیبانی می‌شوند؟

• آیا نتایج کار حسابرسی داخلی برای اشخاص متناسب، توزیع می‌گردد؟

• چنانچه یک اظهار نظر یا نتیجه‌گیری کلی از سازمان انجام شود:

- به واسطه اطلاعاتی کافی، قابل اتکا، مربوط و مفید پشتیبانی می‌شود؟

• آیا اطلاع‌رسانی و گزارشگری شامل:

- قلمرویی حاوی دوره زمانی که در آن اظهار نظر شده، را دارا می‌باشد؟

- محدودیت‌های قلمرو را در بر دارد؟

-ملاحظات تمامی پروژه‌های مرتبط، از جمله اتکا بر سایر ارائه کنندگان اطمینان بخشی را در بر دارد؟
-چارچوب ریسک یا کنترل یا سایر معیارها به عنوان مبنایی برای کل اظهار نظر مورد استفاده قرار گرفته‌اند؟
-به اظهار نظر، قضاوت، یا نتیجه گیری کلی رسیده است؟ چنانچه اظهار نظر کلی منفی ارائه شده، آیا دلایل آن تشریح شده‌اند؟

۲۵۰۰ - پایش پیشرفت

رئیس حسابرسی داخلی، سیستمی را ایجاد و حفظ می‌کند تا وضعیت اطلاع‌رسانی نتایج، به مدیریت را مورد پایش قرار دهد.

- آیا فرآیندی برقرار شده است تا به کارگیری توصیه‌های حسابرسی داخلی را پایش نماید؟
- آیا نتایج کار حسابرسی داخلی، به موقع پیگیری می‌شوند؟

۲۶۰۰ افشای پذیرش ریسک توسط مدیریت

هنگامی که رئیس حسابرسی داخلی اعتقاد دارد که مدیریت، اندازه‌ای از ریسک باقی مانده را مورد پذیرش قرار داده است که ممکن است برای سازمان غیرقابل پذیرش باشد، رئیس حسابرسی داخلی باید در مورد این موضوع با مدیریت ارشد گفت‌وگو کند، چنانچه تصمیم مربوط به ریسک باقی مانده مورد حل و فصل قرار نگیرد. رئیس حسابرسی داخلی باید این موضوع را برای حل و فصل به هیات مدیره گزارش دهد.

- هنگامی که مدیریت با توصیه‌های حسابرس داخلی، مخالف است، آیا فرآیندی برقرار می‌باشد تا چنین مخالفتی را از طریق هیات مدیره حل نماید؟
- چنانچه این فرآیند رفع کننده مشکل، وجود داشته باشد، آیا این فرآیند امکان کنترل نمودن این مخالفت‌ها را تا رفع آن توسط کمیته حسابرسی و هیات مدیره برقرار می‌سازد؟